

alii viro, nisi illa omnino resistat; tamen ad monasterium licet ire si voluerit. Illa autem desponsata, si non vult habitare cum eo viro cui est desponsata, ei pecunia quam dedit, et tertia pars addatur. *Cap. LXXXI*: Desponsata mulier viro; deinde non vult habitare cum ea, reddat pecuniam quæ ipsi datur; et tertiam partem substantiæ addat. *Priora verba ut in vet. cod. Pœnit. leguntur apud Burch., lib. VIII, exceptis his verbis quæ desunt*: nisi illa omnino resistat.

CAP. XII PŒNIT.

Si servum et ancillam dominus amborum in matrimonium conjunxit, postea liberato servo vel ancilla, si non potest redimi quæ in servitio est, libero licet ingenuam conjugere. *Cap. LXXI*: Si servus sit, et ancilla domini servum illum liberum non vult cum illa nubere, dimitte accipere, si illa non potuerit ad eum. *Quæ verba nimium depravata ad genuinum et apertum sensum restituuntur præcedenti le-*

ctione vet. cod. Pœnit. quam rectam esse confirmant excerptiones Egberti Eborac., cap. 124, Canon dicit: Si servum et ancillam dominus amborum in matrimonio conjunxerit, postea liberato servo vel ancilla, si non potest redimi qui in servitio est, libero licet, sicut quibusdam placet, ingenuam conjugere; sed tamen juxta sententiam Domini mæchus probatur.

CAP. XIII DE PŒNIT.

Jejunio legitima tria sunt in anno: quadraginta ante Natale Domini, et post Pentecosten quadraginta dies. *Cap. 109*: Jejunia legitima sunt tria in quadragessimis.

Infirmis licet omni hora cibum et potum sumere, quando desiderant vel possunt, si opportune possunt. *Burch., l. XVIII, c. 20, ex concil. Mogunt. c. 26*: Infirmis licet omni hora cibum potumque sumere, quotiescunque desiderant.

PŒNITENTIALE THEODORI

Collatum cum quibusdam testimoniis, quæ ex eo deprompta laudantur sub nominibus suppositis Hygini papæ, Fabiani, etc. Atque hæc testimonia certo ac vero auctori Theodoro restituuntur.

Cum apud omnes viros doctos constet quæ vulgo laudantur ab auctoribus recentioribus sub nominibus Hygini papæ, Fabiani, Eutyichiani, etc., esse supposita, et variis hinc inde excerptis testimoniis contexta; sufficit ea quæ pertinent ad Theodorum, ipsi ut vero ac certo auctori restituere, sicut jam plura aliis patribus a viris doctissimis restituta sunt.

Grat. Decret., II p., caus. 27, q. 2, c. 27. Desponsatæ puellæ non prohibentur monasterium eligere. Probatur itidem auctoritate Eusebii papæ dicentis: Desponsatam puellam non licet parentibus alii viro tradere: licet tamen illi monasterium eligere. *Illud est desumptum ex Pœnit. Theod., in questionibus conjugiorum, ubi sic*: Puellam desponsatam non licet parentibus, etc.

Decret., II p., caus. 28, q. 1, c. 2: * In fidelis potestate sit, post baptismum uxorem recipere, quam ante dimiserat. Ex decreto Eutyichiani papæ: Si quis gentilis gentilem uxorem dimiserit ante baptismum, post baptismum in potestate ejus erit eam habere, vel non habere. *Hoc pertinet ad Theodorum qui ita in questionibus conjug.:* Si quis dimiserit gentilem uxorem, etc.

Apud Grat. sequitur c. 3: Fidelis infidelem discedentem sequi non cogitur. Idem Eutyichianus papa: Simili modo, si unus ex conjugatis baptizatus est,

* *Burch., l. IX, c. 59, 60.*

et alter gentilis, et sequi non vult, sicut dicit Apostolus: Infidelis si discedit, discedat. *Istud quoque est Theodori qui hæc subjungit*: Simili modo, si quis eorum baptizatus est, alter gentilis, etc.

Decret., II p., caus. 35, q. 2, c. 3: Affines in quinta generatione copulari possunt: in quarta si fuerint inventi, non separentur. Item Fabianus papa: De propinquis qui ad affinitatem per virum et uxorem veniunt, defuncta uxore vel viro, et quinta generatione jungantur in quarta, si inventi fuerint, non separentur. In tertia vero propinquitate non licet uxorem alterius accipere post obitum ejus. *Æqualiter vir jungatur in matrimonio eis quæ sibi consanguineæ sunt, et uxoris suæ consanguineis post mortem suæ uxoris. Eadem paulo post citat sub nomine Julii papæ in eadem caus. et quest., c. 13. Sed ista pertinent ad Theodorum qui sic in quest. conjug.:* In tertia propinquitate carnis licet nubere secundum Græcos, sicut in lege scriptum est; in quinta secundum Romanos, tamen in tertia non solvunt, si post factum fuerit. Ergo in quinta generatione jungantur. *Et sic de cæteris.*

Ex quibus omnibus patet maximæ auctoritatis esse Pœnitentiale Theodori, atque optimum codicem ms. quo usi sumus.